

Копривщица е избрана от Световната организация по туризъм към ООН за участие в инициативата „Най-добрите туристически селища“

съобщава пресцентърът на Министерството на туризма. В състезанието са се конкурирали населени места от цял свят с ниска гъстота на населението от максимум 15 000 жители. Българският град е сред избраните в категорията The 'Best Tourism Villages by UNWTO' Upgrade Programme, за което получи официално писмо-покана, подписано от Генералния секретар на СOT Зураб Пололикашвили, се посочва в съобщението.

Благодарение на това Копривщица ще получи международно популяризиране и целева подкрепа по линия на Програмата за развитие на селските райони на организацията за допълнително развитие на своя туристически потенциал, както и перспективата за специален етикет, посочват от Министерството на туризма.

(Нелли Желева, БТА)

Мобилен приложение популяризира делото на братята Шкорпил

Мобилен приложение „Братя Шкорпил – пазители на историческата памет“, разработено по идея на археолози от Регионалния исторически музей във Варна, дава богата и не дотам популярна информация за братята Хермин и Карел Шкорпил. За БТА археологът Владимир Славчев разказва, че двамата чехи са представени освен като пазители на историческата памет на нашата страна и като енциклопедични учени, поставили основите на различни науки у нас.

Мобиленото приложение е дело на Петър Атанасов. Представянето на братята Шкорпил е свързано и със 120-ата годишнина от създаването на Археологическото дружество във Варна. Организацията е основана по идея на двамата чехи, а началото е на 12 декември 1901 г.

„Няма област, в която братята Шкорпил да не са работили, допълва Петър Атанасов. Освен основатели на археологията у нас, те са и първите картографи, техен е първият учебник по география, описват различни растителни и животински видове по българските земи. Безспорно обаче най-силно са радеели за съхраняване на историческото минало, защото са виждали, че то се руши заради незнанието и неграмотността на самите новоосвободени българи“.

„Всъщност, благодарение на Карел Шкорпил, днес имаме музеи в областните градове“, изтъква Славчев. По думите му той се е борил за независимостта на археологическите дружества по места, тъй като няколко пъти е имало опити да бъдат поставени под шапката на новосъздадените институции в София. Визията на Карел Шкорпил обаче е била, че всеки град има право да има свой музей и той успява да се противопостави на изземването на артефакти към столицата.

Карел Шкорпил е бил и блестящ математик. Неговите изчисления при различни проучвания и картографиране са били поразително точни. Направени съвременни снимки със сателит показват, че разминаването на координатите, оставени от него, са само с метър на два километра. Сега тези измервания са въпрос на технологии, тогава всичко е било методология и знания. Сред любопитните факти от живота на братята Шкорпил е и това, че има кореспонденция между тях, като представители на Археологическото дружество, и тайния кабинет на цар Фердинанд. Това е била консултативна група от експерти, назначени от владетеля, които са действали като неговите съветници. От намерените писмени източници е видно, че когато Фердинанд е идвал на почивка през лятото в Евксиноград, задължително се е обаждал на двамата чехи. Братя Шкорпил обаче са били много по-близки със съпругата на царя, Елеонора. Тя дори е станала член на Варненското дружество и често е дарявала средства за дейността му. От архивите е видно, че царското семейство е правило доста дарения, но не заедно, а поотделно. Тъй като царица Елеонора е имала интерес към археологията, тя е дарявала за музейната сбирка и различни артефакти. Карел Шкорпил пък я е развел по изследваните от него исторически паметници, като има техни снимки, правени в Плиска и на Мадарския конник. Връзките на братята Шкорпил и Археологическото дружество с владетелското семейство

остават и след абдикацията на Фердинанд – причината е, че цар Борис Трети също е имал слабост към археологията и историята, поради което е посещавал музея във Варна.

(Мила Едрева, Данаил Войков, БТА)

Високото пеене от Долен и Сатовча е признато за нематериално културно наследство на човечеството

Това съобщиха от Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН. Високото пеене или пеенето на високо е традиционно многогласно пеене, уникално за селата Долен и Сатовча, Благоевградска област. В миналото песните „на високо“ са били известни като летни песни, изпълнявани на открито от жените по време на полската им работа. Докато копаели или жънели, между другото пеене жените се „извикват“ – от една нива една група „ика“, от друга нива друга група отвръща. Днес основните изпълнителки на високо са жените и момичетата от певческите групи в двете села, като традицията в с. Долен е силно застрашена и повлияна от обезлюдяването му. Високото пеене се нарича от местните певици „пеене на високо“, „рукане“, „викане“, „икане“. Характерни са три типа многогласни песни: на ниско, на високо, комбинирани между ниско и високо. Комбинирането между ниско и високо многогласно пеене е четиригласно. То съчетава бурдонираща двугласна песен и песен на високо. На територията на България подобна особена комбинация между бурдонна полифония и афективни провиквания е уникално локално музикално явление. Пеенето на високо не за пръв път получава международно признание – през 1988 г. певиците от Сатовча стават лауреати на престижната Хердерова награда.

Това е шестото вписване на България в Представителния списък след Бистришките баби (2008), нестинарството (2009), традицията на чипровското килимарство (2014), народния празник Сурова в Пернишко (2015) и първомартенските културни практики (съвместна кандидатура със Северна Македония, Румъния и Молдова).

(Снимки: Николай Вуков)